

HUS Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 4	s. 1/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 2.9.2019	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen			

Lantion ja lonkan natiiviröntgen

Kirjaaminen

NE1AA Lantion natiiviröntgen (**NE1YA** ilman lausuntoa)

NF1AA Lonkan natiiviröntgen (**NF1YA** ilman lausuntoa)

NF1DA Lonkkien natiiviröntgen (lapset)

NF3AA Reiden natiiviröntgen (**NF3YA** ilman lausuntoa)

- **Lantion AP ja lonkan sivukuva** (aksiaali tai Lauenstein): **NE1AA** (tarkenne pyydetty puoli)
- **Lantion AP ja molempien lonkkien Lauensteinit**: **NE1AA** (tarkenne molemmat puolet)
- **Lantion AP ja lonkan Lauenstein ja aksiaali eri puolilta**: **NE1AA** ja **NF1AA** (tarkenne molemmat puolet).
- **Lantion AP ja molempien lonkkien aksiaalit**: **NE1AA** ja **NF1AA** (tarkenne molemmat puolet).
- **Lantion AP ja reisi** (kuvaus lonkasta polveen, 3–4 kuvaa): **NE1AA** ja **NF3AA**.
- Jos kuvataan esim. pitkä pfna (proximal femoral nail) tai periproteettinen murtuma **lonkasta polviniveleen** (4 kuvaa, ei lantiokuva): **NF3AA**
- **Lapsen lonkat** yhdellä eksponoinnilla: **NF1DA**
- Jos potilaasta otetaan samalla kuvauskerralla lantiosta viistokuvia, kuuluvat ne samaan lantiotutkimukseen.

Ota huomioon

Mittalantin käyttö: [Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä](#)

- Käytetään kaikissa traumakuvauksissa tai jos lonkkaan suunnitellaan proteesia.
- Mittalantin on valotuksellisesti erotettava kuvasta.

Lantio AP: lonkkakuvaus yhteydessä suoliluun harjujen ei tarvitse näkyä. Myös silloin, kun kuvausta pyydetään molemmista itsestään kipeytyneistä lonkista, joissa ei ole proteesia.

Proteesilantiolla tarkoitetaan lantiokuva, jossa suoliluun harjut eivät ole kuvassa ja reisiluut kuvautuvat kuvailmaisimen pituudelta.

Lantion ja lonkan AP, lonkan aksiaali: alaraajan / alaraajojen tulee olla 15-20° sisärotaati-ossa.

- Jos lonkkamalja ei erotu lonkan aksiaalikuva, otetaan kohdistettu lisäkuva.
- Lonkan aksiaalissa kaihdinkoppaa ei käännetä, jotta kuvan ala- ja yläreuna on samansuuntaiset kuin taso, jolla potilas makaa.

Lisätietoa

Kun lantiokuvan lisäksi kuvataan toisen puolen reisi ja tämä kuvaustarve ilmenee tutkimuksen aikana: esim. periproteettinen murtuma, pitkän pfna-naulauksen 1.post.op. kontrolli ja tämä tieto puuttuu läheteestä.

- Kuvat voi arkistoida lähetteen ac-numerolla.
- Kuvauksen jälkeen läheteelle lisätään puuttunut reiden tutkimus: (NF3AA, NF3YA)
- Kirjaamisen jälkeen pyydetään [PACS-tukea](#) siirtämään reisikuvat oikean ac-numeron alle.

HUS Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 4	s. 2/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 2.9.2019	
Lantion ja lonkan natiiviröntgen			

Projektiot

Aikuiset

Lantio, peruskuvauk esim. trauma	Lantio AP (suoliluun harjut kuvassa)
Acetabulum-murtumat	AP Viistot: 35–40° ensimmäisessä postop. kontrollissa
Lonkka tai lonkat, peruskuvauk (ei postoperatiivinen, esim. ”itsestään kipeytynyt”)	Alle 50-vuotiaat Lonkan AP: alaraaja sisärotaatiossa. Lauenstein ensisijaisesti tai aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä) 50 vuotta täyttäneet Proteesilantio AP seisten: proksimaalista reittä kuvautuu vähintään 20 cm, käytetään mittalanttia. Aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä)
Traumalontka	Lantio AP: käytetään mittalanttia. <ul style="list-style-type: none"> terve alaraaja sisärotaatiossa jos mittalantti ei näy kuvassa, kuvataan lantion AP uudestaan mittalantin kanssa ja alaraajan tulee olla sisärotaatiossa. Aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä)
Preoperatiivinen lonkka	Kun suunnitellaan proteesia. Proteesilantio AP seisten: proksimaalista reittä kuvautuu vähintään 20 cm, käytetään mittalanttia. Aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä)
Postoperatiivinen proteesikontrolli	Proteesilantio AP: 1. kontrolli maaten ja muut seisten. Aksiaali: ei kuvata ensimmäisessä kontrollissa, jos samassa leikkauksessa laitettu proteesit kumpaankin lonkkaan.
Postoperatiivinen kontrolli – ei proteesia	Lonkka AP (maaten) Aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä)
Luksaatiolontka	Lonkka AP: käytetään mittalanttia 50-vuotta täyttäneillä, jos potilaalla ei ole proteesia. Aksiaali (kaihlinkoppaa ei käännetä)
Luksaatiokontrolli	Lonkka AP Aksiaali: kun AP-kuvassa lonkka ei ole paikallaan. Kaihlinkoppaa ei käännetä.

Lapset

Lonkat, peruskuvauk (esim. ”kipulontka”)	Lantio AP: suoliluun harjut kuvassa, hyvä kuvanlaatu Lauenstein kipeä lonkka
Lonkat, epifyseolyyysi	Lonkat AP , yhdellä eksponoinnilla Lauenstein oikea ja vasen, yhdellä eksponoinnilla
Lonkka, luksaatio neurologiset subluksaatiot, plegiapot, cp-vamma, meningomyeloseelepotilas	Lonkat AP yhdellä eksponoinnilla, rajaus acetabulumin yläpuolelle Lauenstein vain pyydettäessä Välttävä kuvanlaatu / matala-annoskuvaus
Lonkat kontrolli	Lantio AP/Lonkka AP pyynnön mukaan Lauenstein vain pyydettäessä
Lantio, peruskuvauk esim. trauma tai aineenvaihdunnallinen sairaus	Lantion AP (suoliluun harjut kuvassa)

HUS Kuvantaminen	MENETTELYOHJE	Versio: 4	s. 3/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 2.9.2019	
	Lantion ja lonkan natiiviröntgen		

Kuvaustekniikka

Kuvausjännite	Aikuiset: 75–90 kV Lapset: 60–80 kV
Fokus	Iso
Hila	Aikuiset ja 2 vuotta täyttäneet: käytetään. Lonkan aksiaalissa ei käytetä, jos hilaaton kuvaustapa on otettu käyttöön. Lapset alle 2 vuotta: ei käytetä

Liittyvät ohjeet

HUS Kuvantamisen ohjeistus

- [Hedelmöittymisikäisen naisen kuvantamistutkimus](#)
- [Natiiviröntgentutkimusten yleisohje](#)
- [Potilaan säteilysuojaus röntgentutkimuksissa](#)
- [Mittalantin käyttö natiiviröntgenissä](#)
- [Lantion ja lonkan natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit](#)
- [Lantion ja lonkan anatomia, natiiviröntgen](#)

Lisätietoja antaa

Natiiviohjeitiimi ja kehittämisspällikkö Eija Vartiainen

Laatija: Merja Wirtanen

Muut laatijat: Aku Ahonen; Hanna Pietikäinen; Raija Seuri; Markus Sormaala; Tomi Suo-Yrjö

Liittyy tutkimuksiin: NE1AA Lantion natiiviröntgen; NF1AA Lonkan natiiviröntgen; NF1DA Lonkkien natiiviröntgen;

Liittyy tutkimusryhmään:

Lisätieto: Lonkan aksiaalissa kaihinkoppaa ei saa kääntää (mittaukset). Aikuisten peruskuvauksessa alle 50-vuotiailla lonkan ap ja lauenstein, 50-vuotta täyttäneillä lantion ap ja aksiaali. Aksiaalissa voi käyttää hilaatonta kuvaustapaa

Tunniste: 225

Jakelu, intranet: Radiologia > [Natiiviprosessi](#) > [Ohjeet omalle henkilökunnalle](#) > [1. Natiivikuvantamisen ohjeet](#) > [6. Alaraajojen natiiviröntgentutkimukset](#)

internet: HUS > [Ammattilaiselle](#) > [HUS-Kuvantamisen ohjeet](#) > [Natiivitutkimukset](#) > [Menettelyohjeet](#)